

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 18 czerwca 2024 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Dyrektywa 2011/95/UE – Artykuł 21 ust. 1 – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 9 ust. 2 i 3 –
Definitywne przyznanie statusu uchodźcy przez państwo członkowskie –
Uchodźca zamieszkujący po tym przyznaniu w innym państwie członkowskim – Wniosek o ekstradycję skierowany przez państwo pochodzenia tego uchodźcy będące państwem trzecim do państwa członkowskiego jego miejsca zamieszkania – Wpływ decyzji o nadaniu statusu uchodźcy na daną procedurę ekstradycji – Artykuł 18 i art. 19 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej – Ochrona uchodźcy przed tak wnioskowaną ekstradycją

W sprawie C-352/22

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Oberlandesgericht Hamm (wyższy sąd krajowy w Hamm, Niemcy) postanowieniem z dnia 19 maja 2022 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 1 czerwca 2022 r., w postępowaniu dotyczącym ekstradycji

A.,

przy udziale:

Generalstaatsanwaltschaft Hamm,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: K. Lenaerts, prezes, L. Bay Larsen, wiceprezes, A. Arabadjiev, K. Jürimäe (sprawozdawczyni), E. Regan, T. von Danwitz, Z. Csehi i O. Spineanu-Matei, prezesi izb, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, L.S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, M.L. Arastey Sahún i M. Gavalec, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: D. Dittert, kierownik wydziału,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 12 czerwca 2023 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu A. – H.-J. Römer i U. Sommer, Rechtsanwälte,
- w imieniu rządu niemieckiego – J. Möller i A. Hoesch, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierał D.G. Pintus, avvocato dello Stato,
- w imieniu Komisji Europejskiej – A. Azéma, S. Grünheid i J. Hottiaux, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 19 października 2023 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 9 ust. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60) oraz art. 21 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach postępowania dotyczącego ekstradycji A., obywatela tureckiego korzystającego ze statusu uchodźcy we Włoszech i zamieszkałego w Niemczech, w następstwie skierowanego przez organy tureckie do organów niemieckich wniosku o ekstradycję w celu przeprowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego.

Ramy prawne

Prawo międzynarodowe

Konwencja genewska

- 3 Konwencja dotycząca statusu uchodźców, podpisana w Genewie w dniu 28 lipca 1951 r. [*Recueil des traités des Nations unies*, t. 189, s. 150, nr 2545 (1954)], weszła w życie w dniu 22 kwietnia 1954 r. (zwana dalej „konwencją genewską”). Została uzupełniona Protokołem dotyczącym statusu uchodźców, zawartym w Nowym Jorku dnia 31 stycznia 1967 r., który wszedł w życie w dniu 4 października 1967 r.
- 4 Wszystkie państwa członkowskie są umawiającymi się stronami konwencji genewskiej. Unia Europejska nie jest natomiast umawiającą się stroną tej konwencji.

5 Artykuł 1 sekcja A wspomnianej konwencji przewiduje:

„W rozumieniu niniejszej konwencji termin »uchodźca« stosuje się do osoby, która:

[...]

2) [...] na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przynależności do określonej grupy społecznej lub z powodu przekonań politycznych przebywa poza granicami państwa, którego jest obywatelem, i nie może lub nie chce z powodu tych obaw korzystać z ochrony tego państwa albo która nie ma żadnego obywatelstwa i znajdując się, na skutek podobnych zdarzeń, poza państwem swojego dawnego stałego zamieszkania, nie może lub nie chce z powodu tych obaw powrócić do tego państwa.

W przypadku osoby posiadającej więcej niż jedno obywatelstwo określenie »państwo jej obywatelstwa« oznacza każde z państw, którego obywatelstwo ona posiada; fakt nieskorzystania, bez istotnej przyczyny wynikłej z uzasadnionej obawy, przez taką osobę z ochrony jednego z państw, którego jest ona obywatelem, nie stanowi podstawy do odmowy ochrony przez państwo, z którego ona pochodzi”.

6 Artykuł 33 ust. 1 tej konwencji stanowi:

„Żadne umawiające się państwo nie wydałi lub nie zawróci w żaden sposób uchodźcy do granicy terytoriów, gdzie jego życiu lub wolności zagrażałoby niebezpieczeństwo ze względu na jego rasę, religię, obywatelstwo, przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonania polityczne”.

Europejska konwencja o ekstradycji

7 Artykuł 3 ust. 1 i 2 europejskiej konwencji o ekstradycji podpisanej w Paryżu w dniu 13 grudnia 1957 r. ma następujące brzmienie:

„1. Zgoda na wydanie nie zostanie udzielona w odniesieniu do przestępstwa uważanego przez stronę wezwaną za polityczne lub za fakt pozostający w związku z takim przestępstwem.

2. Powyższą zasadę stosuje się również, jeżeli strona wezwana ma poważne podstawy do przypuszczenia, że wniosek o wydanie za przestępstwo pospolite został złożony w celu ścigania lub ukarania osoby ze względu na jej rasę, wyznanie, narodowość lub poglądy polityczne albo że jej sytuacja może ulec pogorszeniu z jednej z tych przyczyn”.

Prawo Unii

Dyrektywa 2011/95

8 Motyw 21 dyrektywy 2011/95 ma następujące brzmienie:

„Uznanie statusu uchodźcy jest aktem deklaratoryjnym”.

9 Artykuł 2 wspomnianej dyrektywy zawiera następujące definicje:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

[...]

b) »beneficjent ochrony międzynarodowej« oznacza osobę, której nadano status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej określony w lit. e) i g);

[...]

d) »uchodźca« oznacza obywatela państwa trzeciego, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do szczególnej grupy społecznej przebywa poza państwem swojego obywatelstwa i nie może lub nie chce z powodu tej obawy korzystać z ochrony tego państwa, lub bezpaństwowca, który przebywając z takich samych powodów jak wyżej poza państwem swojego dawnego miejsca zwykłego pobytu, nie może lub nie chce z powodu tej obawy powrócić do tego państwa i do którego nie ma zastosowania art. 12;

e) »status uchodźcy« oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego albo bezpaństwowca za uchodźcę;

[...]

i) »wnioskodawca« oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który złożył wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, ale w odniesieniu do jego wniosku nie zapadła jeszcze prawomocna decyzja;

[...]”.

10 Rozdział III dyrektywy 2011/95, zatytułowany „Kwalifikowanie się do otrzymania statusu uchodźcy”, obejmuje artykuły 9–12 tej dyrektywy. Artykuły 11 i 12 omawianej dyrektywy definiują odpowiednio sytuację, w której obywatel państwa trzeciego albo bezpaństwowiec przestaje być uchodźcą, oraz sytuację, w której obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec zostaje wykluczony z możliwości uzyskania statusu uchodźcy.

11 Artykuły 13 i 14 omawianej dyrektywy są zawarte w rozdziale IV, który nosi tytuł „Status uchodźcy”.

12 Zgodnie z art. 13 tej dyrektywy:

„Państwa członkowskie nadają status uchodźcy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, który kwalifikuje się do otrzymania takiego statusu zgodnie z rozdziałem II i III”.

13 Artykuł 14 dyrektywy 2011/95 dotyczy „[c]ofnięci[a], pozbawieni[a] lub odmow[y] przedłużenia ważności statusu uchodźcy”. Zgodnie z tym artykułem:

„1. W odniesieniu do wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonych po wejściu w życie dyrektywy [Rady 2004/83/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych norm dla kwalifikacji i statusu obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako uchodźców lub jako osoby, które z innych względów potrzebują międzynarodowej ochrony oraz zawartości

przyznawanej ochrony (Dz.U. 2004, L 304, s. 12)] państwa członkowskie cofają status uchodźcy, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia ważności tego statusu nadanego przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli przestał on być uchodźcą zgodnie z art. 11.

2. Bez uszczerbku dla określonego w art. 4 ust. 1 obowiązku uchodźcy, by ujawnić wszystkie istotne fakty i dostarczyć wszystkie istotne dokumenty znajdujące się w jego posiadaniu, państwo członkowskie, które nadało status uchodźcy, musi wykazać w każdym indywidualnym przypadku, że dana osoba przestała być lub nigdy nie była uchodźcą, zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Państwa członkowskie cofają status uchodźcy, pozbawiają tego statusu lub odmawiają przedłużenia jego ważności obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, jeśli po nadaniu takiej osobie statusu uchodźcy dane państwo członkowskie ustaliło, że:

- a) dana osoba powinna była zostać wykluczona lub jest wykluczona z możliwości otrzymania statusu uchodźcy zgodnie z art. 12;
- b) dana osoba zniekształciła lub pominęła fakty, w tym posłużyła się fałszywymi dokumentami, co zadecydowało o nadaniu jej statusu uchodźcy.

4. Państwa członkowskie mogą cofnąć status, pozbawić lub odmówić przedłużenia ważności statusu nadanego uchodźcy przez organ rządowy, administracyjny, sądowy lub quasi-sądowy, jeżeli:

- a) istnieją racjonalne podstawy, by uznać danego uchodźcę za zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa członkowskiego, w którym przebywa;
- b) dany uchodźca został skazany prawomocnym wyrokiem za szczególnie poważne przestępstwo i stanowi zagrożenie dla społeczności tego państwa członkowskiego.

5. W sytuacjach określonych w ust. 4 państwa członkowskie mogą postanowić, że nie nadadzą statusu danemu uchodźcy, w przypadku gdy odnośna decyzja jeszcze nie zapadła.

6. Osoby, do których mają zastosowanie ust. 4 lub 5, kwalifikują się do uzyskania praw określonych w art. 3, 4, 16, 22, 31, 32 i 33 konwencji genewskiej lub praw podobnych, o ile osoby te przebywają w państwie członkowskim”.

14 Rozdział VII tej dyrektywy, zatytułowany „Zakres ochrony międzynarodowej”, obejmuje artykuły 20–35 tej dyrektywy.

15 Artykuł 21 dyrektywy 2011/95, zatytułowany „Ochrona przed odesłaniem”, stanowi w ust. 1:

„Państwa członkowskie, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, przestrzegają zasady non-refoulement”.

16 Artykuł 36 akapit drugi tej samej dyrektywy stanowi:

„Państwa członkowskie w kontakcie z Komisją [Europejską] podejmują wszelkie niezbędne środki, aby nawiązać bezpośrednią współpracę i wymianę informacji między właściwymi organami”.

Dyrektywa 2013/32

- 17 Artykuł 9 dyrektywy 2013/32, zatytułowany „Prawo do pozostawania w państwie członkowskim do czasu rozpatrzenia wniosku”, ma następujące brzmienie:

„1. Wnioskodawcom zezwala się na pozostawanie w państwie członkowskim, wyłącznie na potrzeby procedury, do czasu podjęcia przez organ rozstrzygający decyzji zgodnie z procedurami obowiązującymi w pierwszej instancji określonymi w rozdziale III. To prawo do pozostawania nie oznacza uprawnienia do otrzymania zezwolenia na pobyt.

2. Państwa członkowskie mogą uczynić wyjątek jedynie w przypadku, gdy osoba występuje z kolejnym wnioskiem, o którym mowa w art. 41, lub gdy wydadzą one tę osobę lub dokonają jej ekstradycji, odpowiednio, do innego państwa członkowskiego na mocy obowiązków wynikających z europejskiego nakazu aresztowania [...] lub z innych przyczyn, bądź do państwa trzeciego lub do międzynarodowych sądów lub trybunałów karnych.

3. Państwo członkowskie może dokonać ekstradycji wnioskodawcy do państwa trzeciego zgodnie z ust. 2 wyłącznie w przypadku, gdy właściwe organy upewniły się, że decyzja o ekstradycji nie doprowadzi bezpośrednio lub pośrednio do odesłania w pogwałceniu zobowiązań międzynarodowych i unijnych tego państwa członkowskiego”.

- 18 Artykuły 44 i 45 wspomnianej dyrektywy ustanawiają zasady regulujące procedurę cofania ochrony międzynarodowej. Artykuł 45 ust. 1 i 3 omawianej dyrektywy stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach, gdy właściwy organ rozważa cofnięcie ochrony międzynarodowej przyznanej obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi zgodnie z art. 14 lub 19 dyrektywy [2011/95], osoba ta korzystała z następujących gwarancji:

- a) otrzymania pisemnej informacji, że właściwy organ ponownie rozpatruje, czy kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej wraz z podaniem powodów takiego ponownego rozpatrzenia; oraz
- b) możliwości przedstawienia, w trakcie przesłuchania zgodnie z art. 12 ust. 1 lit. b) oraz art. 14–17 lub w formie oświadczenia pisemnego, powodów, dla których udzielona jej ochrona międzynarodowa nie powinna zostać cofnięta.

[...]

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzja właściwego organu o cofnięciu ochrony międzynarodowej została wydana na piśmie. Decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne, a informacja o trybie odwołania się od decyzji jest przedstawiana na piśmie”.

- 19 Zgodnie z art. 49 akapit drugi dyrektywy 2013/32:

„Państwa członkowskie, w porozumieniu z Komisją, podejmują wszystkie odpowiednie środki, aby właściwe organy nawiązały bezpośrednią współpracę i wymieniały informacje”.

Prawo niemieckie

- 20 Paragraf 6 ust. 2 Gesetz über die Internationale Rechtshilfe in Strafsachen (IRG) (ustawy o międzynarodowej pomocy prawnej w sprawach karnych) z dnia 23 grudnia 1982 r. (BGBl. 1982 I, s. 2071) ma następujące brzmienie:

„Ekstradycja nie jest dopuszczalna, jeżeli istnieją poważne podstawy do przypuszczenia, że osoba, której wydania zażądano, w przypadku ekstradycji byłaby ścigana lub karana z powodu swojej rasy, wyznania, obywatelstwa, przynależności do określonej grupy społecznej albo swoich poglądów politycznych albo że jej sytuacja uległaby pogorszeniu z jednej z tych przyczyn”.

- 21 Paragraf 6 Asylgesetz (AsylG) (ustawy o azylu) z dnia 26 czerwca 1992 r. (BGBl. 1992 I, s. 1126), w brzmieniu opublikowanym w dniu 2 września 2008 r. (BGBl. 2008 I, s. 1798), ostatnio zmienionej § 9 Gesetz zur Weiterentwicklung des Ausländerzentralregisters (ustawy o dalszych pracach nad centralnym rejestrem cudzoziemców) z dnia 9 lipca 2021 r. (BGBl. 2021 I, s. 2467), stanowi:

„Decyzja w sprawie wniosku o udzielenie azylu jest wiążąca we wszystkich sprawach, w których ma znaczenie uznanie za osobę uprawnioną do azylu lub udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu § 1 ust. 1 pkt 2. Zasada ta nie ma zastosowania do procedury ekstradycyjnej oraz procedury przewidzianej w § 58a Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz – AufenthG) (ustawy o pobycie, działalności zawodowej i integracji cudzoziemców na terytorium federalnym) z dnia 30 lipca 2004 r. (BGBl. 2004 I, s. 1950)”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 22 A. jest obywatelem Turcji pochodzenia kurdyjskiego. W 2010 r. opuścił Turcję.
- 23 Ostateczną decyzją z dnia 19 maja 2010 r. władze włoskie nadały A. status uchodźcy ze względu na ryzyko prześladowań politycznych ze strony władz tureckich z powodu wspierania Partii Pracujących Kurdystanu (PKK). Status ten jest ważny do dnia 25 czerwca 2030 r.
- 24 Od lipca 2019 r. A. przebywa na stałe w Niemczech.
- 25 Na podstawie nakazu aresztowania wydanego w dniu 3 czerwca 2020 r. przez sąd turecki A. został zgłoszony do Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej (Interpolu) w celu aresztowania go i ekstradycji do Turcji oraz przeprowadzenia wobec niego postępowania karnego w sprawie zabójstwa. Zarzuca się mu, że w dniu 9 września 2009 r. w Bingöl (Turcja) po słownej sprzeczce z ojcem i bratem oddał strzał z broni, trafiając przy tym swoją matkę. Matka A. miała umrzeć z powodu doznanych obrażeń.
- 26 A. został zatrzymany w Niemczech w dniu 18 listopada 2020 r. i do dnia 14 kwietnia 2022 r. przebywał najpierw w areszcie tymczasowym, a następnie w areszcie ekstradycyjnym.
- 27 Postanowieniem z dnia 2 listopada 2021 r. Oberlandesgericht Hamm (wyższy sąd krajowy w Hamm, Niemcy), który jest sądem odsyłającym w niniejszej sprawie, uznał, że ekstradycja A. do Turcji jest dopuszczalna. Zdaniem tego sądu na podstawie prawa niemieckiego decyzja o nadaniu statusu uchodźcy wydana przez władze włoskie nie ma skutku wiążącego w stosunku do postępowania ekstradycyjnego prowadzonego w Niemczech, lecz mogłaby stanowić

wskazówkę dla ustalenia, na potrzeby badania wniosku o ekstradycję, czy istnieje poważne i konkretne ryzyko prześladowań politycznych A. w Turcji. Wspomniany sąd przeprowadził zatem odrębne badanie tego wniosku o ekstradycję na podstawie argumentów przedstawionych przez A., po pierwsze, w ramach postępowania w sprawie azylu prowadzonego we Włoszech, z którymi mógł zapoznać się po przekazaniu dokumentów dotyczących tego postępowania, a po drugie, w ramach postępowania ekstradycyjnego. Sąd ten wziął również pod uwagę udzielone w tym celu przez organy tureckie gwarancje, że postępowanie karne, które byłoby prowadzone po ekstradycji, będzie zgodne z wymogami rzetelnego procesu sądowego. Sąd odsyłający doszedł do wniosku, że nie istnieje ryzyko prześladowań politycznych ani nie istnieją poważne powody, by sądzić, że wspomniany wniosek o ekstradycję, uzasadniony popełnieniem przestępstwa pospolitego, został złożony w celu ścigania lub ukarania A. za jego poglądy polityczne lub że jego sytuacja może ulec pogorszeniu z takich powodów w wypadku przekazania.

- 28 Postanowienie to zostało uchylone przez Bundesverfassungsgericht (federalny trybunał konstytucyjny, Niemcy) w następstwie skargi konstytucyjnej wniesionej przez A. Zdaniem tego sądu Oberlandesgericht Hamm (wyższy sąd krajowy w Hamm) naruszył prawo podstawowe A. wynikające z art. 101 ust. 1 Grundgesetz (ustawy zasadniczej), zgodnie z którym nikt nie może być pozbawiony ustawowego sędziego. Sąd ten, z naruszeniem art. 267 akapit trzeci TFUE, nie zwrócił się bowiem do Trybunału w trybie prejudycjalnym z bezprecedensowym i niezbędnym dla rozstrzygnięcia sporu pytaniem, czy zgodnie z prawem Unii ostateczne przyznanie przez państwo członkowskie statusu uchodźcy obywatelowi państwa trzeciego jest wiążące w odniesieniu do procedury ekstradycyjnej prowadzonej w związku z wnioskiem pochodzącym od państwa trzeciego będącym państwem pochodzenia tego uchodźcy przez właściwy organ innego państwa członkowskiego.
- 29 Po przekazaniu sprawy do Oberlandesgericht Hamm (wyższego sądu krajowego w Hamm) wskutek tego uchylecia sąd ten musi ponownie orzec w przedmiocie wniosku o ekstradycję A. Sąd ten podkreśla, że kwestia, o której mowa w poprzednim punkcie, która nie została rozstrzygnięta przez Trybunał, jest kontrowersyjna w doktrynie.
- 30 Zgodnie z pierwszym podejściem z art. 9 ust. 3 dyrektywy 2013/32 wynika, że jeżeli danej osobie przyznano w drodze ostatecznej decyzji status uchodźcy w państwie członkowskim, ekstradycja do państwa trzeciego nie jest już dopuszczalna na mocy prawa Unii. Takie rozumienie znajduje potwierdzenie w art. 11, 12 i 14 dyrektywy 2011/95, a także w art. 44 i 45 dyrektywy 2013/32, które przewidują zasady i procedury dotyczące ustania, wykluczenia z możliwości uzyskania i pozbawienia statusu uchodźcy. Tymczasem istniałoby ryzyko obejścia tych norm i procedur, gdyby organy państwa członkowskiego mogły uwzględnić wniosek o ekstradycję uchodźcy, któremu taki status nadały organy innego państwa członkowskiego.
- 31 Zgodnie z drugim podejściem twierdzi się, że prawodawca Unii przyjął, iż procedury azylowe i ekstradycyjne są od siebie niezależne, w związku z czym decyzja o nadaniu przez państwo członkowskie obywatelowi państwa trzeciego statusu uchodźcy nie może wywoływać skutków wiążących wobec procedury ekstradycyjnej prowadzonej w związku z wnioskiem wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem pochodzenia tego uchodźcy przez właściwy organ innego państwa członkowskiego. Owa procedura ekstradycyjna może być pierwszą okazją do zbadania podstaw wykluczenia z możliwości uzyskania statusu uchodźcy, które mogą uzasadniać cofnięcie tego statusu. Należy jednak czuwać nad przestrzeganiem zasady non-refoulement zgodnie z art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95.

- 32 Sąd odsyłający zgadza się z tym drugim podejściem i podtrzymuje ponadto ocenę dokonaną w postanowieniu z dnia 2 listopada 2021 r.
- 33 Sąd ten podkreśla, że żaden przepis dyrektyw 2011/95 i 2013/32 nie przewiduje, by decyzja, na mocy której państwo członkowskie przyznało obywatelowi państwa trzeciego status uchodźcy, była wiążąca w stosunku do procedury ekstradycyjnej prowadzonej w związku z wnioskiem wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem pochodzenia tego uchodźcy przez właściwy organ innego państwa członkowskiego.
- 34 Uznanie takiego skutku oznaczałoby, że w przypadku wykrycia w toku procedury ekstradycyjnej nowych okoliczności uzasadniających odmienną ocenę ryzyka prześladowań politycznych osoby, której wydania zażądano, należałoby oczekiwać, że organ państwa członkowskiego, w którym nadano status uchodźcy, przeprowadzi w stosownym przypadku procedurę cofnięcia tego statusu. Wydłużyłoby to procedurę ekstradycyjną, co byłoby niezgodne z zasadą szybkości postępowania, mającą zastosowanie w szczególności w przypadku umieszczenia osoby, której wydania zażądano, w areszcie ekstradycyjnym.
- 35 Ponadto sąd odsyłający podkreśla, że przyjęcie, iż mimo ostatecznego nadania statusu uchodźcy obywatelowi państwa trzeciego jego ekstradycja do państwa trzeciego będącego państwem jego pochodzenia jest możliwa, o ile nie jest sprzeczna z prawem międzynarodowym ani z prawem Unii, w szczególności z art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), jest zgodne z uzasadnionym celem unikania bezkarności osób. W tym względzie sąd ten uściśla, że w braku ekstradycji prawo niemieckie teoretycznie pozwala na wszczęcie postępowania karnego przeciwko osobie, której wydania zażądano. Uważa jednak, że ponieważ czyny miały miejsce w Turcji, takie ściganie nie jest w praktyce możliwe ze względu na niemożność uzyskania przez niemieckie organy ścigania dowodów lub przesłuchania świadków w Turcji.
- 36 W tych okolicznościach Oberlandesgericht Hamm (wyższy sąd krajowy w Hamm) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 9 ust. 2 i 3 [dyrektywy 2013/32] w związku z art. 21 ust. 1 [dyrektywy 2011/95] należy interpretować w ten sposób, że ostateczne uznanie w innym państwie członkowskim danej osoby za uchodźcę w rozumieniu [konwencji genewskiej] ma – z uwagi na oparty na prawie Unii obowiązek dokonania wykładni prawa krajowego zgodnej z dyrektywą (art. 288 akapit trzeci TFUE i art. 4 ust. 3 TUE) – skutek wiążący dla procedury ekstradycyjnej prowadzonej w państwie członkowskim, do którego wpłynął wniosek o ekstradycję takiej osoby, w ten sposób, że tym samym ekstradycja takiej osoby do państwa trzeciego lub do państwa pochodzenia jest bezwzględnie wykluczona do chwili zniesienia statusu uchodźcy lub jego wygaśnięcia z uwagi na upływ czasu?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 37 Poprzez swoje jedyne pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 9 ust. 2 i 3 dyrektywy 2013/32 oraz art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego, który uzyskał status uchodźcy w jednym państwie członkowskim, jest w innym państwie członkowskim, na którego terytorium zamieszkuje, objęty wnioskiem o ekstradycję wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem jego

pochodzenia, to owo inne państwo członkowskie jest związane w ramach rozpatrywania tego wniosku o ekstradycję decyzją o nadaniu temu obywatelowi statusu uchodźcy, w związku z czym decyzja ta zobowiązuje je do odmowy wnioskowanej ekstradycji.

- 38 Na wstępie należy przypomnieć, że w braku konwencji międzynarodowej o ekstradycji między Unią a danym państwem trzecim, w niniejszym przypadku Republiką Turcji, państwa członkowskie zachowują kompetencje do ustanawiania przepisów dotyczących ekstradycji. Jednakże, jak wynika z orzecznictwa Trybunału, państwa członkowskie są zobowiązane do korzystania z tej kompetencji z poszanowaniem prawa Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 2 kwietnia 2020 r., Rуска Federacija, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 48).
- 39 Przed zbadaniem przepisów, do których konkretnie odnosi się sąd odsyłający, należy podkreślić w pierwszej kolejności, że zgodnie z art. 13 dyrektywy 2011/95 państwa członkowskie nadają status uchodźcy w rozumieniu art. 2 lit. e) tej dyrektywy każdemu obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, który spełnia przesłanki materialne uznania go za uchodźcę zgodnie z rozdziałami II i III wspomnianej dyrektywy, a państwom tym nie przysługują żadne uprawnienia dyskrecyjne w tym zakresie [zob. podobnie wyroki: z dnia 24 czerwca 2015 r., T., C-373/13, EU:C:2015:413, pkt 63; z dnia 14 maja 2019 r., M i in. (Cofnięcie statusu uchodźcy), C-391/16, C-77/17 i C-78/17, EU:C:2019:403, pkt 89; a także z dnia 16 stycznia 2024 r., Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Kobiety będące ofiarami przemocy domowej), C-621/21, EU:C:2024:47, pkt 72 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 40 Uznanie przez państwo członkowskie za uchodźcę, jak wynika z motywu 21 tej dyrektywy, ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny. Z tego wynika, że w systemie ustanowionym przez tę dyrektywę obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec spełniający te przesłanki jest z tego już jedynie względu uchodźcą w rozumieniu art. 2 lit. d) wspomnianej dyrektywy i art. 1 sekcja A konwencji genewskiej [zob. podobnie wyrok z dnia 14 maja 2019 r., M i in. (Cofnięcie statusu uchodźcy), C-391/16, C-77/17 i C-78/17, EU:C:2019:403, pkt 85, 86].
- 41 Formalne uznanie za uchodźcę, polegające na nadaniu statusu uchodźcy, powoduje, że dany uchodźca jest, na podstawie art. 2 lit. b) dyrektywy 2011/95, beneficjentem ochrony międzynarodowej w rozumieniu tej dyrektywy, a tym samym posiada on wszystkie prawa i korzyści przewidziane w rozdziale VII wspomnianej dyrektywy [zob. podobnie wyrok z dnia 14 maja 2019 r., M i in. (Cofnięcie statusu uchodźcy), C-391/16, C-77/17 i C-78/17, EU:C:2019:403, pkt 91].
- 42 Niemniej jednak państwo członkowskie, które przyznało status uchodźcy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, może zgodnie z art. 14 dyrektywy 2011/95 w związku z art. 44 i 45 dyrektywy 2013/32 być zmuszone znieść lub cofnąć ten status uchodźcy, w szczególności jeżeli okaże się, że przestał on korzystać z tego statusu na mocy art. 11 dyrektywy 2011/95 lub że jest lub powinien być zostać wykluczony z możliwości uzyskania tego statusu na mocy art. 12 tej ostatniej dyrektywy.
- 43 W drugiej kolejności prawodawca Unii – na obecnym etapie rozwoju wspólnego europejskiego systemu azylowego – nie zrealizował jeszcze w pełni celu art. 78 ust. 2 lit. a) TFUE, jakim jest jednolity status azylu dla obywateli państw trzecich obowiązujący w całej Unii. W szczególności prawodawca Unii nie ustanowił na tym etapie zasady, zgodnie z którą państwa członkowskie byłyby zobowiązane automatycznie uznać decyzje o nadaniu statusu uchodźcy wydane przez

inne państwo członkowskie, ani nie uściślił zasad wdrożenia takiej zasady [wyrok z dnia 18 czerwca 2024 r., Bundesrepublik Deutschland (Skutek decyzji o nadaniu statusu uchodźcy), C-753/22, EU:C:2024:XXX, pkt 68].

- 44 Państwa członkowskie mają wobec tego na obecnym etapie rozwoju prawa Unii swobodę w zakresie uzależnienia uznania wszystkich praw związanych ze statusem uchodźcy na swoim terytorium od wydania przez ich właściwe organy nowej decyzji przyznającej ten status [wyrok z dnia 18 czerwca 2024 r., Bundesrepublik Deutschland (Skutek decyzji o nadaniu statusu uchodźcy), C-753/22, EU:C:2024:XXX, pkt 69].
- 45 W tych okolicznościach należy ustalić w trzeciej kolejności, czy zgodnie z prawem Unii w dziedzinie ochrony międzynarodowej decyzja o nadaniu statusu uchodźcy wydana przez organ właściwy w zakresie ustalenia państwa członkowskiego może wywoływać skutek wiążący wobec procedury ekstradycyjnej dotyczącej danego uchodźcy i prowadzonej w związku z wnioskiem wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem pochodzenia tego uchodźcy przez właściwy organ innego państwa członkowskiego do tego stopnia, że ten ostatni organ powinien odmówić ekstradycji wspomnianego uchodźcy ze względu na istnienie takiej decyzji.
- 46 W tym kontekście należy uwzględnić poza przepisami dyrektyw 2011/95 i 2013/32, przywołanymi przez sąd odsyłający w pytaniu prejudycjalnym, wszystkie istotne przepisy prawa Unii, w tym przepisy Karty.
- 47 W celu udzielenia sądowi, który skierował pytanie prejudycjalne, użytecznej odpowiedzi Trybunał może bowiem wziąć pod rozagę normy prawa Unii, na które sąd krajowy nie powołał się w swoim pytaniu (zob. podobnie wyroki: z dnia 20 marca 1986 r., Tissier, 35/85, EU:C:1986:143, pkt 9; z dnia 2 marca 2023 r., PrivatBank i in., C-78/21, EU:C:2023:137, pkt 35).
- 48 W tym względzie, po pierwsze, celem dyrektywy 2013/32 zgodnie z jej art. 1 „jest ustanowienie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy [2011/95]”.
- 49 Artykuł 9 dyrektywy 2013/32 znajduje się w jej rozdziale II, poświęconym podstawowym zasadom i gwarancjom procedury ochrony międzynarodowej. Artykuł 9 ust. 1 tej dyrektywy przyznaje osobie ubiegającej się o ochronę międzynarodową prawo do pozostania na terytorium danego państwa członkowskiego w trakcie procedury rozpatrywania jej wniosku. Artykuł 9 ust. 2 tej dyrektywy zezwala państwom członkowskim na wprowadzenie wyjątku od tego prawa w przypadkach w nim określonych, w tym w szczególności ekstradycji wnioskodawcy do państwa trzeciego. Taka ekstradycja jest wówczas uzależniona zgodnie z art. 9 ust. 3 wspomnianej dyrektywy od warunku, by właściwe organy tego państwa członkowskiego upewniły się, że dana decyzja o ekstradycji nie doprowadzi bezpośrednio lub pośrednio do odesłania osoby, której wydania zażądano, z naruszeniem zobowiązań międzynarodowych i zobowiązań tego państwa członkowskiego wobec Unii.
- 50 Z brzmienia i struktury art. 9 dyrektywy 2013/32, a także z jego umiejscowienia w ogólnej systematyce tej dyrektywy wynika zatem, że – jak zauważył rzecznik generalny w pkt 77 opinii – artykuł ten reguluje jedynie przypadek ekstradycji, do której dochodzi w toku procedury rozpatrywania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Natomiast wspomniany artykuł nie reguluje rozpatrywanego w postępowaniu głównym przypadku ekstradycji następującej po przyznaniu tej ochrony przez państwo członkowskie.

- 51 Po drugie, art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95, który znajduje się w jej rozdziale VII, zatytułowanym „Zakres ochrony międzynarodowej”, przypomina o obowiązku przestrzegania przez państwa członkowskie zasady non-refoulement zgodnie z ich zobowiązaniami międzynarodowymi. Przepis ten stanowi zatem szczególny wyraz zasady non-refoulement zagwarantowanej jako prawo podstawowe w art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty w związku z art. 33 konwencji genewskiej [zob. podobnie wyroki: z dnia 22 listopada 2022 r., Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Wydalenie – Marihuana lecznicza), C-69/21, EU:C:2022:913, pkt 55; a także z dnia 6 lipca 2023 r., Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Uchodźca, który popełnił poważne przestępstwo), C-663/21, EU:C:2023:540, pkt 49].
- 52 Tymczasem w zakresie, w jakim decyzja państwa członkowskiego o uwzględnieniu wniosku o ekstradycję wydanego przez państwo pochodzenia przeciwko obywatelowi państwa trzeciego, takiemu jak A., który uzyskał status uchodźcy w innym państwie członkowskim zgodnie z przepisami prawa wtórnego Unii w dziedzinie ochrony międzynarodowej, skutkowałaby pozbawieniem tego obywatela praw i korzyści przewidzianych w rozdziale VII dyrektywy 2011/95, należy stwierdzić, że procedura ekstradycyjna prowadzona w pierwszym państwie członkowskim jest objęta zakresem stosowania prawa Unii w rozumieniu art. 51 ust. 1 Karty.
- 53 W związku z tym prawa podstawowe ustanowione w Karcie, a w szczególności prawa zagwarantowane w jej art. 18 i art. 19 ust. 2, powinny być w pełni przestrzegane przez organ państwa członkowskiego odpowiedzialny za rozpatrzenie złożonego przez państwo trzecie wniosku o ekstradycję dotyczącego obywatela państwa trzeciego, który uzyskał status uchodźcy w innym państwie członkowskim.
- 54 Należy zatem ustalić, czy art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w związku z art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty stoi na przeszkodzie ekstradycji w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym.
- 55 W tym względzie należy na wstępie uściślić, że organ właściwy w sprawach ekstradycji wezwanego państwa członkowskiego nie może zezwolić na ekstradycję obywatela państwa trzeciego, któremu inne państwo członkowskie nadało status uchodźcy, do tego państwa trzeciego, jeżeli taka ekstradycja naruszałaby art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w związku z art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty.
- 56 Co się tyczy w szczególności tych ostatnich postanowień, po pierwsze, zgodnie z art. 18 Karty „[g]warantuje się prawo do azylu z poszanowaniem zasad [konwencji genewskiej] i [protokołu dotyczącego statusu uchodźców] oraz zgodnie z [traktatem UE] i [traktatem FUE]”.
- 57 Zgodnie z orzecznictwem Trybunału do państw członkowskich należy zapewnienie osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową i beneficjentom ochrony międzynarodowej skutecznego korzystania z prawa ustanowionego w tym przepisie [zob. podobnie wyrok z dnia 22 czerwca 2023 r., Komisja/Węgry (Oświadczenie o zamiarze wszczęcia procedury azylowej), C-823/21, EU:C:2023:504, pkt 52].
- 58 Jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 47 opinii, dopóki osoba, której wydania zażądano, posiada status uchodźcy w rozumieniu art. 2 lit. d) dyrektywy 2011/95 i art. 1 sekcja A konwencji genewskiej, ekstradycja tej osoby do państwa trzeciego będącego jej państwem pochodzenia skutkowałaby pozbawieniem jej skutecznego korzystania przez nią z prawa przyznanego jej w art. 18 Karty. W związku z tym, dopóki wspomniana osoba spełnia warunki korzystania z tego statusu, art. 18 Karty stoi na przeszkodzie jej ekstradycji do państwa trzeciego, z którego uciekła i w którym może być prześladowana.

- 59 W niniejszym przypadku oznacza to, że dopóki istnieje ryzyko, że na terytorium państwa trzeciego pochodzenia, które wystosowało wniosek o ekstradycję, A. będzie narażony na prześladowania polityczne, z powodu których organy włoskie przyznały mu status uchodźcy, jego ekstradycja do tego państwa trzeciego jest wykluczona na podstawie art. 18 Karty.
- 60 W tym względzie sama okoliczność, że postępowania karne, na cele których wniesiono o ekstradycję A., są oparte na okolicznościach innych niż te prześladowania, nie może wystarczyć do wykluczenia tego ryzyka.
- 61 Po drugie, art. 19 ust. 2 Karty zakazuje w sposób bezwzględny wydalenia osoby do państwa, w którym istnieje poważne ryzyko, iż może być poddana karze śmierci, torturom lub innemu nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu [zob. podobnie wyrok z dnia 6 lipca 2023 r., Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Uchodźca, który popełnił poważne przestępstwo), C-663/21, EU:C:2023:540, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 62 W rezultacie, jeżeli osoba wskazana we wniosku o ekstradycję powołuje się na poważne ryzyko, że w przypadku ekstradycji doświadczy nieludzkiego lub poniżającego traktowania, wezwane państwo członkowskie powinno przed ewentualną ekstradycją zbadać, czy owa ekstradycja nie naruszy praw określonych w art. 19 ust. 2 Karty (wyroki: z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 60; z dnia 2 kwietnia 2020 r., Rуска Federacja, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 64).
- 63 W tym celu to państwo członkowskie zgodnie z art. 4 Karty, który zakazuje nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, nie może ograniczyć się do uwzględnienia samych oświadczeń wnioskującego państwa trzeciego lub przyjęcia przez to państwo umów międzynarodowych gwarantujących co do zasady poszanowanie praw podstawowych. Organ właściwy wezwanego państwa członkowskiego powinien w ramach tego badania oprzeć się na obiektywnych, wiarygodnych, dokładnych i należyście zaktualizowanych danych, przy czym dane te mogą wynikać, w szczególności, z międzynarodowych orzeczeń sądowych, takich jak wyroki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, z orzeczeń sądowych wnioskującego państwa trzeciego, a także z decyzji, sprawozdań i innych dokumentów sporządzanych przez organy Rady Europy lub pochodzących z systemu Organizacji Narodów Zjednoczonych (wyroki: z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 55–59; z dnia 2 kwietnia 2020 r., Rуска Federacja, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, pkt 65).
- 64 Tymczasem do celów oceny ryzyka naruszenia art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95 oraz art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty okoliczność, że inne państwo członkowskie przyznało osobie, której wydania zażądano, status uchodźcy zgodnie z dyrektywami 2011/95 i 2013/32, stanowi szczególnie poważną okoliczność, którą organ właściwy państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek, powinien mieć na uwadze. Tym samym decyzja o nadaniu statusu uchodźcy powinna, o ile ów status nie został zniesiony lub cofnięty przez państwo członkowskie, które go przyznało, skłonić ten organ do odmowy ekstradycji na podstawie tych przepisów.
- 65 Wspólny europejski system azylowy, który obejmuje wspólne kryteria identyfikacji osób rzeczywiście potrzebujących ochrony międzynarodowej, jak podkreślono w motywie 12 dyrektywy 2011/95, opiera się bowiem na zasadzie wzajemnego zaufania, zgodnie z którą należy domniemywać, poza wyjątkowymi okolicznościami, że traktowanie osób ubiegających się o ochronę międzynarodową w każdym państwie członkowskim jest zgodne z wymogami prawa Unii, w tym Karty, konwencji genewskiej, a także europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r. (zob.

podobnie wyroki: z dnia 21 grudnia 2011 r., N.S. i in., C-411/10 i C-493/10, EU:C:2011:865, pkt 78 –80; a także z dnia 19 marca 2019 r., Ibrahim i in., C-297/17, C-318/17, C-319/17 i C-438/17, EU:C:2019:219, pkt 84, 85).

- 66 Ponadto, jak przypomniano w pkt 42 niniejszego wyroku, państwo członkowskie, które przyznało status uchodźcy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi, może zgodnie z art. 14 dyrektywy 2011/95 w związku z art. 44 i 45 dyrektywy 2013/32 znieść lub cofnąć ten status uchodźcy, w szczególności jeżeli okaże się, że osoba ta przestała korzystać z tego statusu na mocy art. 11 dyrektywy 2011/95 lub że jest lub powinna być zostać wykluczona z możliwości uzyskania tego statusu na mocy art. 12 tej ostatniej dyrektywy. W tym względzie art. 45 dyrektywy 2013/32 ustanawia przepisy proceduralne dotyczące cofnięcia ochrony międzynarodowej, a w szczególności gwarancje, z jakich zainteresowana osoba powinna korzystać w ramach tej procedury.
- 67 Otóż doszłoby do obejścia tych przepisów i przewidzianej w nich procedury, gdyby wezwane państwo członkowskie mogło dokonać ekstradycji obywatela państwa trzeciego, któremu inne państwo członkowskie przyznało status uchodźcy na podstawie tych dyrektyw, do jego państwa pochodzenia, ponieważ taka ekstradycja sprowadza się de facto do utraty tego statusu oraz do pozbawienia zainteresowanego skutecznego korzystania z ochrony przyznanej mu w art. 18 Karty, praw i korzyści przewidzianych w rozdziale VII dyrektywy 2011/95, a także gwarancji określonych w art. 45 dyrektywy 2013/32.
- 68 Biorąc pod uwagę znaczenie takiej decyzji o nadaniu statusu uchodźcy do celów oceny wniosku o ekstradycję wystosowanego z państwa pochodzenia beneficjenta statusu uchodźcy, należy stwierdzić, jak podkreślił rzecznik generalny w pkt 112 opinii, że na podstawie ustanowionej w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy TUE zasady lojalnej współpracy, zgodnie z którą Unia i państwa członkowskie wzajemnie się szanują i udzielają sobie wzajemnego wsparcia w wykonywaniu zadań wynikających z traktatów (wyrok z dnia 6 września 2016 r., Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, pkt 42) i której konkretnym wyrazem jest art. 36 dyrektywy 2011/95, a także art. 49 dyrektywy 2013/32, organ właściwy w sprawach ekstradycji wezwanego państwa członkowskiego powinien niezwłocznie zainicjować wymianę informacji z organem innego państwa członkowskiego, który przyznał osobie, której wydania zażądano, status uchodźcy. W związku z tym powinien on poinformować ten ostatni organ o wniosku o ekstradycję dotyczącym tej osoby, przekazać mu swoją opinię w przedmiocie tego wniosku i zwrócić się do niego o przekazanie w rozsądnym terminie zarówno informacji będących w jego posiadaniu, które doprowadziły do przyznania tego statusu, jak i jego decyzji co do tego, czy należy znieść lub cofnąć status uchodźcy w odniesieniu do wspomnianej osoby.
- 69 Po pierwsze, owa wymiana informacji ma na celu umożliwienie organowi właściwemu w sprawach ekstradycji wezwanego państwa członkowskiego przeprowadzenie w pełni świadomych ustaleń, które na nim ciążyą na mocy art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty.
- 70 Po drugie, wymiana informacji pozwala właściwemu organowi innego państwa członkowskiego na zniesienie lub w stosownym przypadku cofnięcie statusu uchodźcy na podstawie art. 14 dyrektywy 2011/95, przy pełnym poszanowaniu gwarancji ustanowionych w art. 45 dyrektywy 2013/32.
- 71 W świetle powyższego jedynie w przypadku, gdyby właściwy organ państwa członkowskiego, który przyznał osobie, której wydania zażądano, status uchodźcy, postanowił znieść lub cofnąć ten status na podstawie art. 14 dyrektywy 2011/95, i pod warunkiem, że organ właściwy w sprawach ekstradycji wezwanego państwa członkowskiego dojdzie do wniosku, że osoba ta nie

jest lub przestała być uchodźcą, oraz że nie istnieje żadne poważne ryzyko, iż w przypadku ekstradycji wspomnianej osoby do wnioskującego państwa trzeciego ta sama osoba zostanie tam poddana karze śmierci, torturom lub innemu niehumanitarnemu lub poniżającemu traktowaniu lub karaniu, prawo Unii nie sprzeciwia się ekstradycji.

- 72 W świetle całości powyższych rozważań na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 21 ust. 1 dyrektywy 2011/95 w związku z art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego, który uzyskał status uchodźcy w jednym państwie członkowskim, jest w innym państwie członkowskim, na którego terytorium zamieszkuje, objęty wnioskiem o ekstradycję wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem jego pochodzenia, wezwane państwo członkowskie nie może bez rozpoczęcia wymiany informacji z organem, który przyznał ten status osobie, której wydania zażądano, i w braku cofnięcia rzeczzonego statusu przez ten organ zezwolić na ekstradycję.

W przedmiocie kosztów

- 73 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 21 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony w związku z art. 18 i art. 19 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej

należy interpretować w ten sposób, że:

w przypadku gdy obywatel państwa trzeciego, który uzyskał status uchodźcy w jednym państwie członkowskim, jest w innym państwie członkowskim, na którego terytorium zamieszkuje, objęty wnioskiem o ekstradycję wystosowanym przez państwo trzecie będące państwem jego pochodzenia, wezwane państwo członkowskie nie może bez rozpoczęcia wymiany informacji z organem, który przyznał ten status osobie, której wydania zażądano, i w braku cofnięcia rzeczzonego statusu przez ten organ zezwolić na ekstradycję.

Podpisy